

ALBINA

REVISTA SĂPTĂMÎNALĂ A AȘEZĂMINTELOR CULTURALE

NUMĂRUL 41 (1137) ● ANUL 73 ● SERIA II ● JOI 9 X 1969 ● 8 pag. 25 bani

FRUMOSUL OCTOMBRIE

RECOLTA DE AUR

În calendarul belșugului românesc, prima duminică a lunii octombrie adună gospodarii holdelor întinse la marea sărbătoare a recoltei, zi tradițională căreia în acest moment i s-au dedicat inițiative de mare importanță pentru

realizarea integrală a muncilor agricole de toamnă.

Întreaga țară a vibrat din zori pînă în noapte, în timp ce suprafețe imense de teren au cunoscut freamătul de stup al hărniciei omului luat la întrecere cu timpul și ogoarele. Sămînța coaptă, trecută din mîngîierea caldă a mîinii lui se întorcea în această zi de soare strălucitor, în brazda pămîntului improspătat de plug.

Ziua recoltei a cunoscut în Capitală animația marilor sărbători populare, răsfrînte cu puternice ecouri de bucurie în sufletul zecilor de mîi de cetățeni adunați în piața Obor. Stive de legume, ghirlande de struguri, cantități nemăsurate de poame proaspete, alături de expoziții de sorturi realizate în diverse puncte agricole sau pomicole ale județelor vecine, constituiau cadrul unei nesfîrșite întinderi de culori, parfume și bună dispoziție.

În cuvîntul rostit la adunarea populară din

(Continuare în pag. a 3-a)

Înundația inimilor

FARMECELE TOAMNEI

de ION BANUȚĂ

Miresucă cu cunună
hainele pe tine sună...

Cuptorul verii și-a risipit în neștire parcă dogoarea imensă peste cîmpuri, peste dealuri, peste munți, peste ape. Soarele s-a răsfrint puternic și ru migală încă din primăvară în semnițele aruncate din toamnă în imperiul lui Hades dîndu-le greutate și culori întru foarte înmulțirea lor și depărtîndu-se apoi, de propria-i zămislire, devenind în felul lui din ce în ce mai rece. E toamnă. Din griul verii pierdute iremediabil în creșteri, omul face de mult piine, în sfîrșit piine pentru el. Porumbul, floarea-soarelui, sfecla de zahăr părăsesc pe rînd nemărginirea cîmpului care devine din ce în ce mai gol. Viile sînt abil despuiate de încregătura ciorchinilor grei spînzurați de sîrmele dispuse orizontal în mod invers ca niște lilieci nebuni de beznă și nesomn. Ciorchini grei de culoarea aurului ori a antracitului părăsesc via. Dionisos, prea bine dispus, sare ca un țap logodit în jurul budanelor uriașe de must în fierbere proslăvind în tumbul lui nevăzute puterea vinului ce va să vină. Anul e bogat. Roadele bogate s-au travestit în bucurii. Omul este răsplătit pentru gimnastica mîinii lui, pentru brațele lui tari ca oțelul. Sărbătoarea recoltei varsă a din zori și pînă în seară, din cornul abundenței clipele mulțumirii depline. Tristețea pricinuită de moartea frunzelor, de fuga intempestivă a cocorilor, a rîndunelor, a egrețelor este alungată de prelungite delicii ale toamnei. Poate că, la noi, cel mai frumos anotimp e toamna. Anotimp plin de adînci semnificații cu nunți care au o frumusețe unică. Mihai Codreanu, mare-

Cronica unui greier

le poet al sonetelor chema în versul lui delicioasă curatelor ispîte astfel „În toamnă tîrzie”:

Vrei tu să ne-nțînim desară, spune...
Să stăm la gura sobei singurei,
cu mina mea-ntr-a ta, iar ochii mei
din ochii tăi comori de vis s-adune?

O! Toamnele românești aduc asemeni ploilor ei statornice, nunțile, nunțile dragostei și ale nesfîrșitului. Mirele și mireasa, ochi în ochi, își făgăduiesc iubire și visează copii, nepoți, nunți de argint, nunți de aur. Acestui act al sublimiei uniri, marele creator, Poporul, i-a închinat o vastă poezie, poezia nunții de la pețit și pînă după „răpirea” miresei de către mire care vine bineînțeles însoțit de o sumedenie de nuntași pasă-mi-te înarmați. Au fel de fel de roluri. Dintre ei culminează mi se pare acela care rostește orațiile de nuntă. Mireasa este asemuită ca și în basmele noastre, ori în Coșbuc și Eminescu cu o crăiasă, ori cu o împărăteasă care urcă pe scări de argint, și care, vezi doamne, s-ar afla închisă strașnic într-o cetate și mirele care este și el asemuit unui crai, ori unui împărat, se cheamă că după multe șiretlicuri o fură ducînd floarea răpîtă în grădina lui. Uneori ai impresia că simburile nunții este concentrat în orații în care se pare că nimic nu este uitat. De la sfaturi ca acesta de pildă:

„Miresucă ține minte
să fii bună și cuminte”

și pînă la:

„Frunză verde mărăcină
ie-ți mireasă, ziua bună
de la frați, de la surori
de la grădina cu flori...”

se deapănă firul unor vieți întregi.

Și mireasa plînge de bucurie, ori de oarecare teamă a necunoscutului. Și lăutarii cîntă, și nuntașii cer mereu să li se aducă vin și bucate, și jocul se încinge, și veselia este generală. Și poate că se mai află vreunul ori vreuna într-un ungher care-și adună durerea ori pizma în sîn din cine știe ce motiv fiindcă nici măcar la nuntă nu sînt toate înșirate în albur ca mărgelele pe ață. Și vine apoi zestre, zestre care nu de puține ori în trecut era nefastă, iubirea fiind scoasă la mezat pentru un pămînt, ori pentru un pumn de galbeni. Azi zestre cea mai de preț a mirelui și a miresei este dragostea lor. În toamna plină de daruri, viața este un colier din frumose neliști.

E toamnă. Cad frunzele. Au plecat rîndunelele, cocorii, egrețele. Au rămas darurile Muncii și vîntul care răspîndește nunțile pe la casele cu fete și flăcăi. Mirele nu mai tunde cîinele să-l facă țol miresii. O! Dar farmecele toamnei nu încep în niște cuvinte. Ele sînt aidoma nesfîrșitului.

În floarea tinereții

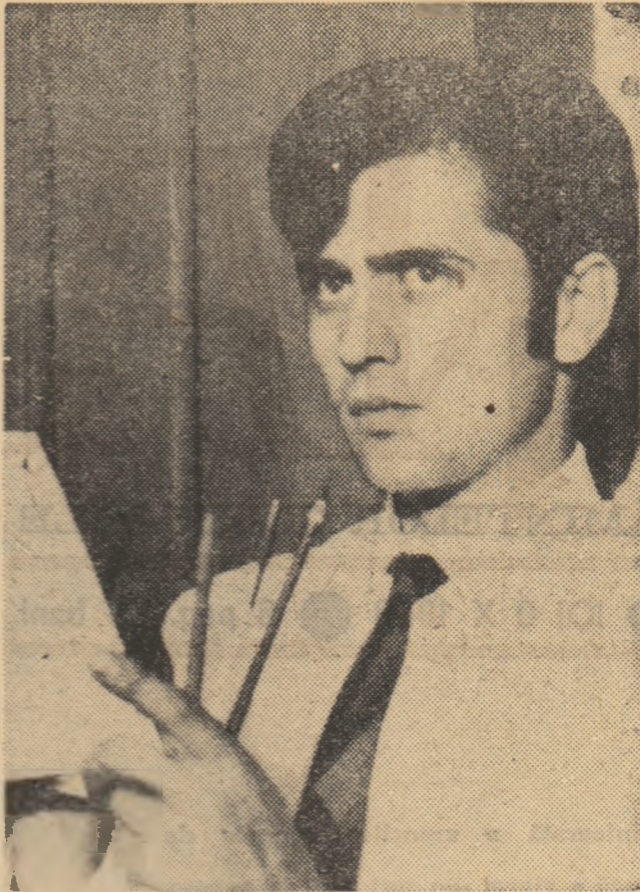
Drumul vieții lui Nicolae Zimbroianu pornește dintr-o comună cu nume predestinat, Bogați... Tatăl meșteșugău lemnul și maica lui împletea treburile nu ușoare ale casei, cu florile țesute-n pinzele albe ea spuma laptelui. Restrinsă, lumea satului nu-i oferea decât câteva puncte de sprijin sufletesc, esențiale însă pentru viața lui: cinstea, încrederea în forțele proprii, dragostea față de obiceiuri, de loc, de oameni. Restul urma să apară pe măsură ce creștea, ce învăța, ce visa, căci lui Nicușor aripile visului frumos începuseră să-i dea tîrcoale încă din copilărie... De la tatăl său învățase scobirea și cioplirea lemnului. De la maica moștenea talentul artistic al îmbinării firelor pe culori, pe modele, pe țesătură. Clocotea în inima lui un foc pe care nu și-l putea defini decât spre vârsta majoratului când preferințele artistice îl vor călăuzi în alegerea unei meserii: tehnician creator în textile!

L-am cunoscut ca elev al școlii tehnice a Ministerului Industriei Ușoare și membru al Cercului de artă plastică al Casei de cultură N. Bălcescu din București... 22 de ani, o vîrstă de viguroasă tinerețe, reprezentînd etape ale hărniciei lui spirituale, ale înțelepciunii moștenite din vatra satului, vîrstă de adîncă și rodnică reflectare la rolul și locul spre care năzuiește în societatea noastră modernă.

Corect și activ în școală, fiul din Bogați nu desminte faima locului de obîrșie. Zestrea lui sufletească se răsfrîngea în ceasuri adînci de studiu, de lucru în atelierul Cercului plastic, unde competentele îndrumări de artă îi deschideau orizonturile și-i defineau visările din copilărie.

Zimbroianu e azi tînărul căruia arta i-a înobilat sufletul, i-a răsplătit așteptările și i-a deschis căile realizării concrete: în 1968 un premiu special, un loc înțit, cu premiu, la Expoziția concurs a taberei C.C. al U.T.C. de la Cozia, participant apreciat la faza bienală de artă plastică pe Capitală a artiștilor amatori... Figuratează cu o lucrare în Muzeul Tineretului din Köln, după ce cu un an înainte participase cu un tablou în ulei la Expoziția Tineretului din Florența.

Zimbroianu a reușit în artă și în meseria lui, pentru că nu și-a schimbat nici firea, nici gîndurile, nici visele făurite în lumea satului natal, primind învățătura orașului ca o evoluție firească a dezvoltării și perfecționării sensibilității și cunoștințelor lui. Dacă lumea satului i-a dat robustețea și experiența de viață a poporului, ritmurile vieții timpului nostru i-au dat putere de sinteză. Viața și activitatea în Cercul plastic i-au subliniat încrederea în expresia proprie, iar expozițiile i-au confirmat valoarea mun-

cii depuse. Confruntarea de artă în care s-a angajat, îi confirmă, zi de zi, justețea drumului început, un drum ale cărui orizonturi sînt largi, luminoase și mult cuprinzătoare. Din cîntecul de dor, din priveliștile țării, din poezia vieții noi, spiritul lui analitic a reușit să cîștige valoarea concretă a expresiei de artă, vecină directă cu meseria aleasă și vecină de izvor cu tradiția și iscusința meșteșugurilor poporului român.

Secretul izbînzilor lui? Seriozitatea, dragostea și interesul sporit față de munca lui, de chemările lui lăuntrice și mai cu seamă hotărîrea de a dovedi că tînărul sătean poate urca treptele înalte ale culturii, civilizației și vieții moderne românești.

Punctele lui de sprijin: încrederea în viață, încrederea în bagajul de cunoștințe pe care îl amplifică din an în an. Cultivarea spiritului patriotic prin frămîntarea continuă de a cunoaște și valorifica tezaurul de artă și cultură al poporului.

Preocupări actuale: învățătura! E în anul trei, ultimul, după care va intra în producție într-una din marile întreprinderi de textile ale țării. Dar și pictura! Așteaptă cu nerăbdare re-deschiderea Cercului de artă plastică unde își va perfecționa tehnicile de lucru, unde se va pregăti pentru expozițiile anului 1970, unde atmosfera tinerească de lucru îl va călăuzi spre noi făgașuri ale artei...

BARUȚU T. ARGHEZI

ÎN JUDEȚUL BIHOR

PREGĂTIRI DE IARNĂ

În județul Bihor pregătirile de iarnă au loc anul acesta după o frumoasă activitate desfășurată în tot cursul verii. „Vara culturală” de pe meleagurile Bihorului s-a caracterizat în mod deosebit prin manifestări de amploare și festivaluri bazate pe obiceiuri vechi și tradiții populare. Ele au cunoscut afluența a mii și mii de spectatori iar la programele lor și-au dat concursul numeroase formații artistice din diferite comune și sate, menținînd în multe așezări tot timpul verii o permanentă activitate culturală.

Planul pentru perioada de iarnă al Comitetului județean pentru cultură și artă, pregătirile care sînt în curs de desfășurare reflectă grija și preocuparea pentru îmbunătățirea muncii, pentru creșterea eficienței ei. Sînt prevăzute multe și interesante manifestări pentru această perioadă.

În luna noiembrie, bunăoară, va avea loc cea de a doua ediție a unei manifestări importante și de amploare care tinde să devină tradiție în județ. Este vorba de Zilele folclorului bihorean. În cadrul acestei acțiuni va avea loc o sesiune de comunicări științifice cu participarea folcloriștilor din Bihor, Cluj și București. Cu acest prilej vor fi organizate, de asemenea, variate și interesante manifestări folclorice în centrele de ceramică (Cristiori, Lelești, Cărpinet etc.), iar în zona Beiușului vor fi prezentate cîntecul, portul și dansul popular. La căminele culturale se vor organiza spectacole inspirate din datini și vechi obiceiuri locale și se vor organiza expoziții de artă populară.

În scopul dezvoltării miș-

cării corale și reinvierea unei vechi tradiții de pe aceste meleaguri, se vor organiza în luna decembrie două festivaluri ale formațiilor corale, una la Tincea iar cealaltă la Beiuș. S-au ales aceste localități deoarece ele au avut în trecut merite deosebite în dezvoltarea mișcării corale din Bihor. În cadrul festivalurilor se vor premia cei mai vechi dirijori, se vor ține conferințe de conducători de cor.

În domeniul răspîndirii cunoștințelor științifice în afară de activitatea prin conferințe, de consultații științifice, ni se par deosebit de interesante unele forme mai noi care vor fi extinse în această iarnă. Este vorba de caravana astronomică și de brigada muzeistică.

Caravana astronomică a luat ființă în această vară. Ea este condusă de Nicolae Lungu, profesor de fizică și matematică de la Institutul pedagogic din Oradea. Brigada se deplasează la sate cu felurite materiale intuitive (aparatură de proiecție, filme, diapozitive, expoziții) și cu câteva lunete astronomice. După ce discută cu oamenii și prezintă expoziția, filmele, sătenii pot privi și studia cerul, stelele cu luna. Brigada a fost pretutindeni bine primită și apreciată de săteni și s-a dovedit o formă deosebit de eficientă de popularizare a științei.

Brigada muzeistică își va extinde și ea activitatea în această iarnă. Formată din

muzeografi de la Muzeul județean ea se va deplasa la sate cu piese de la muzeu, prezentînd ascultătorilor evenimente din istoria județului, descoperirile arheologice din diferite localități. Vor interesa pe săteni și ciclurile de experiențe științifice intitulate Chimia vieții de toate zilele care se vor desfășura iarna cu regularitate la căminele culturale.

Pregătirile pentru iarnă cuprind, printre altele, și o serie de măsuri care vizează instruirea activiștilor culturali. Duminică, 5 octombrie, de pildă, comisia de răspîndire a conștințelor științifice împreună cu societățile de științe biologice, de geografie-geologie a organizat la Vadu Crișului (la peștera) o excursie de studii pentru conferențieri. În cadrul acestei excursii participanții au audiat câteva conferințe cu Viața în peșteri, Caracteristicile florei și vegetației rezervației defileului Crișului Repede etc., conferințe ce au constituit modele de expuneri din toate punctele de vedere.

R. IARAI

Rășinari

A fost într-una din diminețile acelea frumoase de toamnă în care, fără să te întreb de ce, crezi că nîmănu nu i se poate întimpla ceva rău: razele unui soare potolît de arșița verii se tirau cu lenevie pe iarba mușată în belșug de culori toamnatice, înotau în rouă, pîrînd că cerul se lîpise de pămînt ca o tîpsie înflorată de porțelan pe care norii o mai șlefuiuau din cînd în cînd. Într-o asemenea dimineață de pace și de frumusețe, prin asemenea locuri netulburate de urît despre care uneori nici nu îți-e la îndemînă să scrii, am fost, pentru scurtă vreme, gîndindu-mă la a afla, a cunșta și a scrie despre Rășinari. Sat renumît, pe vatra căruia s-a născut și copilărit tribunul poeziei ardelenice Octavian Goga și pe care își doarme sfîrșitul Andrei Șaguna. Rășinariji impresionează și prin arta și portul atît de renumite în țară și în străinătate. Despre locuitorii săi, despre neîntrecutul lor meșteșug artistic au scris mulți, dar sînt totuși atîtea lucruri despre care oricînd și oricum s-ar povesti, nici-odată nu e îndeajuns.

Muzeul rășinărean e adăpostit într-una dintre cele mai frumoase case, o casă veche înconjurată de flori, cu zidurile negre de ploj și de ninsori, cu perdelele de jerdă fognind sub ferestre și copaci bătrîni aplecați de vreme și vînt în curte. Înăuntru, aranjate într-o deplină ordine, sînt piesele muzeului, obiecte strînse de-a lungul a zece ani de strădanie, de mers din casă în casă, de rugăminți și de mulțumiri, de către Zoe Mușiu, directoroarea muzeului. Marea sa bucurie de a se mindri de uimirea noastră este pe deplin meritată și mulțumirile vizitatorilor atît de des repetate îi înfloresc fața cu zimbete de despărțire. Desigur, ar putea fi încercate toate adjectivele în aflarea celor mai frumoase pentru descrierea artei și portului din Rășinari. Cu greu însă, credem, s-ar potrivi ele migăile lucrului valorilor lor artistice și istorice și culorilor meșterilor. De aceea un simplu îndemn de a vă abate cînd puteți la Rășinari, e cu mult mai binevenit.

IULIAN NEACȘU

SPORT

„RECORDURI”

Poate nu e tocmai plăcut că „reînnoim” rubrica noastră de sport tocmai acum — la puține zile după catastrofa „miercuri neagră” a fotbalului nostru. Eu, în orice caz, încerc un sentiment penibil de cîte ori mă gîndesc la evoluția lui Dan (căpitanu de plai, ci de... reprezentativ) și compania rapidistă în fața Victoriei Setubal, echipă de cotă medie a campionatului Portugaliei.

Dar despre „miercuri neagră” (în care federația a greșit; dacă vroia să ne ofere un cuplaj „mare” într-adevăr, trebuia să programeze echipele altfel: Steaua contra Rapid și Glasgow Rangers contra Victoriei Setubal...) a curs deja destulă oerneață de toate culorile (chiar și roz). N-aș vrea decât să consemnez „recordurile” stabilite de formațiile noastre cu acea ocazie: 1. pierzînd cu 0-8 U.T.A. a doborît la Varșovia „bătrînul” record al celui mai slab rezultat într-o competiție europeană deținut de Dinamo (1-8 cu T.D.N.A.-Sofia). Și asta nu în fața lui Real, Inter sau Manchester ci a Legiei; 2. Rapidul — avîndu-l pe Dan ca principal „realizator” a dat prilejul arbitrului ture Muzaffer Sar-

van să acorde nu mai puțin de trei lovituri de la 11 metri împotriva gazdelor (de altfel toate justificate); 3. U.T.A. a reușit să primească în 15 minute nu mai puțin de... 7 goluri. (în minutul 70 scor 0-1, în minutul 85 scor 0-8.) Deci o medie de un gol la aproximativ 2 minute. Nu-mi amintesc să fi asistat în 24 de ani de partide oficiale de fotbal la o asemenea suită. Noroc că între timp s-au inventat calculatoarele electronice... 4. După ce în deplasare pierduse numai cu 1-3, Rapidul a pierdut cu 1-4 acasă, și cînd ne gîndim că portughezii au avut 0-5 în virful bocancului cînd au tras intenționat afară (după cum a văzut un întreg stadion stupefiat) al treilea penalti... În același meci Vittoria Setubal a reușit suite de 16 și 14 pase în care rapidiștii nu s-au întîlnit cu mingea.

Și toate acestea în mai puțin de două săptămîni de confruntarea decisivă pentru biletele de drum spre Mexic. Dar poate ca tot răul să fie spre bine; poate că acest șoc îi va trezi pe jucătorii noștri pentru partida de duminică. Noi mai avem încă resurse de optimism așa că sperăm ca în numărul viitor al revistei să ne întîlnim în condiții mai fericite.

VLADIMIR PANĂ

UZINA DE ANVELOPE

Danubiana

București, Prelung. Șos. Olteniței nr. 181 — telefon 23 60 20 și 23 42 80, vinde fără repartiție la întreprinderi de stat, cooperație și către populație, garnituri anvelope pentru autoturisme, electro-stivuitoare și motostivuitoare din dimensiunile:

1. 640—13	4. 695—14
2. 645—13	5. 700—14
3. 700—13	6. 600—15

ALBINA

FRUMOSUL OCTOMBRIE

RECOLTA DE AUR

(Urmare din pag. 1)

pe piața Obor, tovarășul Nicolae Ceaușescu a adresat din partea Comitetului Central al Partidului, a Consiliului de Stat și a Consiliului de Miniștri un călduros salut mecanizatorilor, lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat, țăranimii cooperatiste, tuturor țăranilor. „Sărbătorind „Ziua recoltei” se cuvine să ne amintim de faptul că sîntem în anul al 20-lea de la începerea cooperativizării. Putem spune astăzi că drumul arătat de partid s-a dovedit în întregime just, agricultura

noastră cooperatistă obținind an de an producții tot mai mari. Experiența adevărată că numai marea gospodărie socialistă poate realiza producții agricole sigure, poate permite creșterea veniturilor țăranimii, oit și ridicarea avuției generale a țării, bunăstarea întregului popor.”

Subliniind rolul clasei muncitoare în obținerea succeselor în dezvoltarea agriculturii, dar criticind și unele aspecte și lipsi în organizarea muncii și în folosirea judicioasă a mijloacelor existente, tovarășul Nicolae Ceaușescu a spus în continuare: „Noi sărbătorim „Ziua

recoltei” făcînd bilanțul realizărilor din agricultură, dar văzînd și neajunsurile, lipsurile care s-au manifestat în acest domeniu de activitate, cu dorința de a acționa astfel încît să lichidăm stările de lucruri negative, să facem ca fiecare unitate cooperatistă să obțină recolte pe măsura posibilităților create prin mijloacele materiale puse de stat la dispoziție; se va realiza în felul acesta atît creșterea bunăstării țăranimii, cît și creșterea avuției generale a națiunii noastre socialiste.

Cred că sinteți de acord cu mine, tovarăși, să adresăm țăranimii noastre cooperatiste, tuturor lucrătorilor din întreprinderile agricole de stat și din întreprinderile de mecanizare a agriculturii, tuturor specialiștilor agricoli un salut călduros și îndemnul de a face totul pentru a obține recolte tot mai bogate de pe pămîntul patriei noastre.”

În cadrul mitingului de la București au fost evidențiate unitățile agricole cuprinse în concursul pe țară organizat de U.N.C.A.P. la cultura griului — cooperativa agricolă de producție „Ho Și Min” din comuna Dor Mărunt — Ialomița, locul întâi, urmată de „Victoria socialismului” din comuna Girbovi — Ilfov și cea din comuna Grindu — Ialomița.

Piinea cu sare oferită la întîmpinare înalților oaspeți și ploșca cu vin, au fost de fapt simbolurile recoltei acestui an căruia întreaga țară i-a dăruit, cu elan, o generoasă zi de muncă. De la constructorii automobilului românesc din Argeș, la profesorii și elevii din Constanța, care au sprijinit lucrările agricole de toamnă, de la înminarea diplomei de unitate fruntașă pe țară la producția de fructe cooperativei Comara, județul Iași, la festivitatea acordării ordinului „Meritul Cultural” cl. III corului din Osoi din același județ cu prilejul împlinirii a 75 de ani de activitate, Ziua recoltei a însumat acțiuni de puternică vibrație patriotică, dublată de satisfacțiile unei zile încheiate cu remarcabile succese și realizări. În aceeași zi, în orașele țării au fost organizate expoziții sau târguri unde produsele de calitate au confirmat rodul muncii depuse în acest an pe ogoarele și în grădinile țării.

Calendarul tradițiilor

LA CULES DE VII

Alături de celelalte datini ale rodniciei, cele ale culesului viilor fac din toamnă o întregă sărbătoare folclorică în care gesturile și deprinderile de muncă se săvîrșesc cu solemnitatea dansului și plăcerea cîntecului.

Strugurele, însemn al belșugului, și vinul, însoțitor nedespărțit al marilor bucurii, au devenit simboluri îndătinat și poate nu întîmplător se spune despre tot ceea ce e nobil și generos că e de viță. Simbolul în piatră al vestigiilor antice se alătură celui în slovă ca, de pildă, însemnarea lui Dimitrie Cantemir după care vinurile românești se numără printre cele mai vestite din Europa. Dar și mai bătrînă decît acestea este mărturia folclorică în care strugurele și vinul au devenit prețioase motive de fabulare: „Vița de la rădăcină se taie cînd de tot se usucă”, „Pe mărăcine struguri nu cresc”, „Vinul nu se face apă”. La rîndul ei, poezia populară le-a transformat în tulburătoare metafore ca în refrenul „Bădiță, strugur de rouă...” sau în menirea de străvechi descîntec: „Luminat, / Ca steaua din cer, / Ca roua din cîmp, / Ca strugurele în vie”. Altă dată însă, ca o aluzie șugubeață la puterea sa asupra celor necumpătați, ni se amintește de „strugurele vinovat”, blestemat, pentru dihonnia pe care a stîrnit-o în lumea fructelor, „De cuțite strîmbe / Să fii tăiat! / De lemne strîmbe / Și uscate legat”, ca în povestea viței de vie pe care neîndoișor o va fi cunoscut-o și acel „fin al Pepelei”, Anton Pann.

Sărbătoarea culesului viilor s-a păstrat cu întregul ei cortegiu de obiceiuri, dansuri și cîntece, de dincolo de istoria cunoscută nouă. Bucuria îngemănării cu natura se vădește cu acest prilej: „Hai, leli-țo-n deal la vie / Să culegem razachie. / Dimineața-i roua mare, / Ea te udă pe picioare. / Dimineața-i roua rece, / Ea se scutură și trece”. Momentul capătă semnificația unei mitologii familiare: „Foaie verde iasomie, / Mă suii în deal la vie / Și văzii mierlițele, / Ciugulind cornițele. / Cînd detei o strigătură, / Le căzu coarna din gură, / Coarna se făcu fîntină, / Fîntină cu apă bună; / Fîntină cu trei izvoare, / Cine bea dorul nu-i moare”.

„Iar pe seară, la lumina focurilor care răsar pe dealuri ca o constelație nouă a muncii, podgoriile răsună de cîntecele însoțite de dansuri cu mișcări de picioare ce amintesc călcatul strugurilor în linuri: „Așa joacă fetele, / Joacă și nevestele, / Să-și arate iile / Cînd se culeg viile. / Așa joacă tinerii / Cînd se culeg strugurii...”

ALEXANDRU POPESCU

GRAIUL SECOLELOR

Între Tr. Severin și Baia de Aramă drumul este deosebit de plăcut. După ce treci de Apa Neagră, pe un pod natural de toată frumusețea, el cotește la stînga, șerpuiind apoi mai departe în sus, pe Valea Tismanei. Munții se profilează semeț la orizont. O mireasmă bogată de fineață plutește în aerul răcoros.

Dantelăria pădurilor seculare, apa Tismanei, toate ni se înfățișează într-o frumusețe neasemuită. Vlahuța s-a oprit în aceste locuri și le-a descris în deplina lor măreție.

Dușă ce facem cunoștință cu frumusețile pe care

ni le oferă din plin aceste locuri, poposim mai îndelung în satul Tismana, oprindu-ne la cooperativa meșteșugărească de aici vestită în toată țara și în alte țări ale lumii, datorită costumelor și covoarelor create de mîini pricepute. Date despre activitatea prodigioasă ce se desfășoară în cele 5 secții (covoare, haine de aba, țesături cu alesuri, cusături și costume naționale) ne oferă cu amabilitate contabilul bucuros de oaspeți, care, pentru a da mai multă greutate spuselor sale, ne spune și o cifră rotundă: la 3 184 000 lei s-au ridicat anul trecut

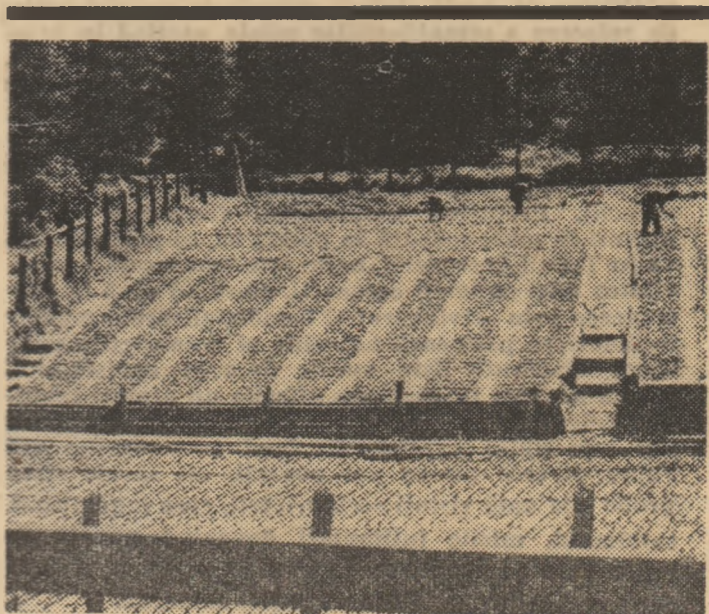
veniturile cooperativei. Anul acesta venitul va fi mai mare, ne lămurește el mai departe.

Drept ghizi prin secții ne însoțește Polina Stănescu și Elena Mitran, două fete sprintene care la vîrsta de 20 de ani s-au remarcat printre cooperatoarele fruntașe la această școală cu renume, consfințit și de cele 12 diplome primite la concursurile din țară și din străinătate (covoarele, costumele naționale, cusăturile țismănene sînt exportate în peste 20 de țări printre care Franța, R. F. a Germaniei, Japonia, Statele Unite).

Avem prilejul să admîrăm covoare și costume naționale de o reală valoare artistică în care descifrăm continuitatea unor străvechi tradiții de o impresionantă originalitate, bogăție și frumusețe.

Părăsim cooperativa cu convingerea intimă că munca acestor țesătoare, care în mare măsură lucrează la domiciliu, împletește dragostea pentru realizarea unor produse cît mai frumoase, care să reflecte bogăția folclorului gorjan, cu interesele personale, adică un cîștig corespunzător, folosindu-se în acest scop, mai ales timpul liber cînd le permit muncile agricole.

Arta lor e un grai secular cules din munții Gorjului, din coroanele copacilor și din cupola albastră a cerului, din șerpuirea riurilor iuți de munte dăruită ochilor noștri spre desfătare estetică.

Pepiniera de brazi de la Valea Sadului — Sibiu

I. SAFIR

Intreprinderea „11 iunie” Galați

Strada Mihail Kogălniceanu 16
Telefon 14249

produce și livrează fără repartitie:

- Lopeți ușoare N. I. 732—52
- Lopeți pentru pămînt și pietriș, tip rotund N. I. 734—52
- Lopeți pentru pămînt și pietriș, tip Frankfurter
- Casmale presate tip C. stas 495—49
- Greble cu 8—10—12—14—16 și 18 dinți
- Marfa se livrează în legături de cîte 10 bucăți.
- Prețurile conform catalogului M.I.C.

Arta interpretării CÂNTECULUI POPULAR

Multe și felurite observații se pot face în această perioadă, pe marginea spectacolelor prezentate de artiștii amatori.

As'tind mai des la manifestări, mă voi mărgini aici la o singură observație și anume cu privire la pasiunea constantă cu care publicul spectator întâmpină numerele de muzică populară și muzică ușoară. Săli pline aplaudă cu frenezie și recheamă de ne-nărate ori în scenă soliștii îndrăgii

Faptul însă că soliștii de muzică populară cîntind mai bine sau mai puțin bine, ba uneori chiar sub orice critică, își primesc fără osebire porția de aplauze și manifestările de simpatie ale spectatorilor, ne determină să zăbovim un moment asupra unor probleme legate de pregătirea interpretilor de muzică populară din mișcarea artistică de amatori. Pentru că nivelul lor influențează nivelul săli și nu invers. Și pentru că, scena stabilește cu sala un contact de valoare mediocră, educația muzicală — atât a interpretilor cit și a ascultătorilor — rămâne nesatisfăcătoare, iar muzica populară românească, atât de frumoasă, este prezentată în proporții de masă într-o manieră deformată, aproximativă, improvizată. Când întrebi în culisele sălii de concurs cine l-a pregătit pe solistul X, și se răspunde: „nu știu, eu dirijez corul; nu știu, eu sînt cu brigada artistică; nu știu, eu sînt cu taraful”. Pentru că să constăți că de fapt, nu l-a învățat nimeni nimic: nici cum să cînte, nici cum să se miște, nici cum să intre sau să iasă din scenă, nici cum să se dezere de imitarea nu știu cărui solist celebru văzut la televizor. Și totuși, solistul de muzică populară din mișcarea artistică de amatori trebuie să-și însușească o anumită pregătire. Cine să-l învețe însă și ce să-l învețe, iată cele două întrebări fundamentale.

La prima întrebare, aş răspunde că un rol important în instruirea soliștilor de muzică populară revine profesorilor de canto de la școlile populare de artă. Mi s-ar putea obiecta că pregătirea profesorilor de canto, făcută în conservator, este de factură clasică. Este adevărat că noi n-avem profesori specialiști în predarea cîntului popular. Dar acești profesori de canto clasic, ținînd seama de afluența tot mai mare a cursanților care doresc să învețe cîntul popular, trebuie să dobîndească această specializare, să ajungă la concepție unitară cu privire la metoda de predare a cîntului popular care, din păcate noastră, diferă de cea a predării cîntului clasic.

Și astfel, ajungem la cea de-a doua problemă privind „ce să-l învețe profesorul pe cîntărețul de muzică populară”. Înainte de orice, trebuie să combatem însă o anumită teorie, conform căreia un solist dotat cu voce bună, avînd o emisie plăcută, trebuie să evite îndrumarea, întrucît profesorul îi strică vocea, îi șterge personalitatea. O asemenea teorie nu se susține decît în măsura în care profesorul, fiind de factură clasică, nu știe încă să formeze după criterii specifice, un cîntăreț de muzică populară și îi aplică aceleași metode de predare ca și celui de canto clasic.

Or, așa cum spunem, este indiscutabil că solistul de cînt popular are nevoie de îndrumare de specialitate, dar o îndrumare diferențiată care are ca scop tocmai dezvoltarea stilului său autentic de interpretare, la un înalt nivel artistic. Acest deziderat nu se poate realiza decît în funcție de măiestria pedagogului. Mai întîi, el trebuie să fie un adevărat folclorist, pentru că nu poți să înveți pe un elev un anumit stil zonal de interpretare, atîta timp cît tu însuși nu cunoști diversele stiluri de interpretare din cît mai multe zone folclorice ale țării. Tot atât de necesară ar fi consultarea arhivei Institutului de folclor.

În al doilea rînd, profesorul trebuie să fie stăpîn pe această artă subtilă de a cultiva vocea elevului, fără a-i strîbi cu nimic emisia specifică, ci dimpotrivă scoțîndu-i în valoare toată strălucirea.

Sîntem, de asemenea, de părere că vocalizele nu trebuie făcute după caletele pe care le folosesc cîntăreții de muzică clasică, ci trebuie să se întocmească niște caiete cu vocalize specifice, apropiate melosului popular. Cursanții trebuie să învețe a interpreta o melodie, pe baza conținutului de idei al textului. În acest fel, se contribuie și la ridicarea nivelului său de cultură.

În sfîrșit, el trebuie deprins să cînte în limbajul său dialectal, fără a încerca ștergerea lui prin folosirea limbii literare dar și fără a-l exagera pînă la caricatură.

Acestea sînt numai cîteva din numeroasele probleme pe care le ridică predarea cîntului popular.

Înțelegînd să contribuie la rezolvarea unor din ele, Casa centrală a creației populare va organiza un curs de specializare în predarea cîntului popular și a muzicii ușoare, urmînd ca treptat, să înființeze în cadrul școlilor populare de artă catedre speciale pentru predarea acestor discipline.

TIBERIU BĂNULESCU

își petrece o mare parte din vreme pe lângă bătrînii și bătrînele sate, căutînd acele comori, acele mîrgăritare de rouă ale folclorului ce au fost cîndva în sufletul poporului nostru. Unele dintre ele, culese de ea, datează de peste 100 de ani și iată cît este de important ca acestea să se păstreze și să se continue. În interpretarea Lucreției ele primesc semnificație de simbol, fiind izvorite din sufletul poporului român. De aceea, cîntecele ei sînt mereu pe buzele tuturor iubitorilor muzicii populare.

ION COȚOI

DEMOSTENE BOTEZ FAPTE DIVERSE

Cuprinzînd în paginile sale comentariile publicate în ziarul Adevărul, acest ultim volum al lui Demostene Botez ne mijlocește înțînirea cu gazetarul prodigios al acestor ani, necunoscut unora dintre cititorii mai tineri. E drept că o bună parte dintre titlurile cuprinse în acest volum au fost reunite, cu ani în urmă, în cartea ce se numea Comedia umană, titlu împrumutat de la numele rubricii în care apăruseră în ziar, dar aproape jumătate din comentariile Faptelor diverse sînt pentru prima oară strînse împreună între copertile unei cărți, după mai bine de treizeci de ani. Pentru cei care-l cunosc pe Demostene Botez numai în ipostaza sa de poet, caracterizat printr-o operă degajînd o mare liliște, o iubire neobosită pentru natură și oazele sale de eternitate, integrîndu-se în galeria liricilor noștri neînnegrăți, paginile acestui volum pot constitui o surpriză. În ele stăpînește tonul cinismului revendicativ, pus în slujba adevărului și moralului, apar inflexiuni metalice, uneori dure alături elastice, comentarii care prin precizie și forță anulează o eventuală replică. Toate acestea însemnînd pînă la urmă un stil, ce caracterizează pamfletul de cea mai bună calitate, constituînd mereu opoziția lucidității față

Ceramică
din Argeș

La o aniversare

În ultima duminică de septembrie, la Cojocna de lângă Cluj, s-a sărbătorit un eveniment de seamă din viața așezării: împlinirea a 175 de ani de la înființarea primei școli românești din localitate.

Aniversarea a prilejuit o întîlnire a multor generații de dascăli, elevi și fii ai satului plecați pe alte meleaguri, reîntorși în satul natal chemați de această sărbătoare.

O aniversare sau întîlnire, o manifestare legată de școală declanșează întotdeauna o atmosferă deosebită, constituie întotdeauna un prilej de emoții, de nostalgie și amintiri.

Cu doi ani în urmă, tot într-o duminică de toamnă am asistat la Florești, în apropierea Clujului la aniversarea a 180 de ani de la deschiderea școlii românești din localitate, actul ei de naștere purtînd semnătura marelui cărturar ardelean Gheorghe Șincai.

Ca și la Florești, la Cojocna satul radia o atmosferă de sărbătoare iar pe fețele oamenilor, de la elevi pînă la sătenii cei mai în vîrstă, se citeau emoția prilejuită de acest eveniment, mîndria pentru școala lor cu un trecut atât de îndelungat.

S-au scurs un veac și peste șapte decenii de cînd și-a deschis pentru prima oară porțile școala românească din Cojocna. Era în 1794, la zece ani după răscoala lui Horea, cînd Dănilă Șomlea, primul dascăl al școlii, a început să predea copiilor cunoștințele în limba română.

O monografie de peste 200 de pagini, întocmită de Vasile Runcu, di-

rectorul școlii și profesorul Francisc Szentanai, în cinstea aniversării, cuprinde o istorie emoționantă a școlii din Cojocna, drumul parcurs de la începuturile ei foarte modeste pînă la școala modernă și bine înzestrată de azi.

Un moment impresionant al acestei aniversări l-a constituit predarea monografiei organizației de pionieri. După discursul festiv, Vasile Runcu a înmînat monografia cu urarea ca elevii de azi să-și adauge un capitol și mai frumos, și mai bogat în realizări.

Școala din Cojocna, dascălii care au slujit și slujesc aici la catedră au un mare merit și în ridicarea culturală a satului. Lor li se datorează în mare măsură că în această așezare există și se continuă cu succes o veche și bogată tradiție culturală. Nu demult, satul a sărbătorit aniversarea a 85 de ani de la înființarea formației corale, iar taraful, care are și el o activitate de cîteva decenii, a obținut la cel de al VII-lea Concurs premiu I pe țară și titlul de Laureat.

O placă comemorativă dezvelită cu ocazia acestei aniversări va vesti generațiilor viitoare că în toamna anului 1969 școala din Cojocna a împlinit 175 de ani.

L. RADU

ALBINA 21

MEDALION

LUCREȚIA CIOBANU

„Legănată și crescută în auzul frumoaselor doine și balade din Topircea-Sibului, Lucreția Ciobanu, talentata interpretă de muzică populară, a reușit să îmbogățească tezaurul folcloric al patriei noastre cu sute și sute de cîntece. Pe drept cuvînt i se spune, prin sate, „păstrătoarea de cîntece vechi”

O soră mai mare a Lucreției, Maria Stănescu, ne povestește cum a crescut Lucreția Ciobanu. Înainte de-a o prinde răsăritul zorilor, mama lor pleca să trudească pe ogor. Lucreția avea abia 4 ani cînd imita cu mult talent pe diferiți cetățeni din sat în ce privește felul lor de a cînta, de a vorbi. După clasele primare, pe Lucreția o întîlnim ca elevă a liceului comercial „Domnița Bălașa Brîncoveanu” din București, fiind simpatizată de elevi și profesoare pentru cîntecele ce le interpreta. Plecînd din sat, a luat cu ea cîntecele, codrul și apele,

cîmpia și toată natura meleagurilor sibiene.

„Satule orădină dulce! Eu din tine nu m-aș duce” — glăsuiesc versuri dintr-un cîntec al ei.

Talentul interpretativ l-a moștenit de la părinți. Mama și tatăl ei au cîntat acolo, în sat, melodii învățate de la străbuni, lucru pe care l-au transmis și celor cinci copii ai lor.

Una din surori, Ana Arcal-Amigdalis, cîntă alături de Lucreția. Au apărut într-un duet la Televiziune, au împrumutat la Casa de discursi „Electrecord” alături de grupul folcloric sibiian, interpretînd vreo 7 melodii neaoș ardelenesti, învățate cu parfum arhaic.

Lucreția Ciobanu este o neobosită culegătoare de folclor. De ani de zile, cutreierînd meleagurile și colaborînd cu orchestrele populare, ea a dus pînă departe, în lume, faima folclorului românesc.

Puțini sînt însă cei ce știu că Lucreția Ciobanu

de absurdul confecționat și grotesc, împotriva demnității în fața tuturor actelor imorale ce lezează libertatea individuală și chiar a societății, provocarea aruncată ridicolului de către inteligență. Fiind, după cum mărturisește însuși autorul, Jurnalul unui nonconformist, aceste comentarii se constituie într-un mozaic, al cărui regim de existență este bunul simț. Ele joacă rolul unui fascicul de lumină proiectat cu dexteritate asupra manifestărilor care, la un loc se numesc peisajul moral (sau imoral) al unei epoci. Faptele diverse de la care a pornit Demostene Botez nu sînt întotdeauna strălucitoare, pline de semnificații la prima vedere, de un colorit neobișnuit ei, de cele mai multe ori, neînsemnate, de felul aceluia peste care sîntem obișnuiți să trecem ușor cu vederea și înțelegerea. Aici stă principalul merit al comentariilor. Demostene Botez investește sensibilitatea sa acută, într-o muncă de reconstrucție, de refacere a semnificațiilor uitate, scoțînd în prim plan un episod cotidian, ci implicațiile sale morale, sociale. Foarte multe pagini sînt de o actualitate ușor detectabilă (Radioul vecinului, Sfînta fără voie, La fotbal, Statistică elocventă, Protecție etc.), altele îndepărtîndu-se de la fabulația obișnuită devin file ale unui mic tratat de educație (Moda, Calamitatea muncii). Prețuirea naturalului, firescului, motiv întîlnit în mare măsură în poezia sa, se poate observa în Tribul descoperit, unde este demascată agresivitatea unei societăți omenești, mergînd pînă la distrugerea prin „civilizare” și comercializare a micilor întînderi ce păstrează bogățiile și frumusețile unor epoci dispărute. Este vorba de acea agresivitate, care a generat în perioade diferite un același rezultat: colonialismul, indiferent de forma sa, mai mult sau mai puțin exotică. În fond comentariile din Fapte diverse nu se pot povesti, ele însele fiind probe ale unei virtuți scriitoricești, care innobilează cotidianul, micile întîmplări devenind puncte de reper pe o hartă, unde se înfruntă adevărul cu micile sau marile plăgi ale civilizației moderne.

DORIN TUDORAN

Pădurea înaltă și stufoasă pornește din grădina satului ca o pată enormă de umbră culcată deasupra câmpiei. De dincolo de cimitir ea se lățește dintr-o zare în alta, cuprinzând, în pornirea-i sălbatică spre munte, pământuri de luncă, drepte ca-n palmă, coline și ogașe adânci, umplind malurile pârâștelor și poiențelor tainice cu zugaștri mofturoși, aluni cu nuielele brațelor drepte, mărăcini supărați și corni strîmbi de-atîta îngheșială.

De cum trec de Mușa — o vale uitată de apă, gîrării drepte și înalți ca niște luminări în sloboșe se feresc să urce un tîpșan cu iarbă înaltă și uscată, peste care se întind și rugi de mure și măceși. În virful umflăturii de pământ stă singuratică în luminășul sterp o tulpină de salcie bătrînă cu brațele retezate. O mîna stîngace a scobit la jumătatea ciotului de lemn rămas în picioare o creștătură într-atît de largă, încît să se întepenească bine o rețezătură de arțar pusă de-a curmezișul. Rămășița de salcie s-a apărut cum a putut de-a ceastă îngemănare nedorită, umplîndu-și rînille cu nuieleșe plîpînde, moarte înainte de venirea toamnei.

Locului i se spune „Poiana crucii”, după semnul ce vrea să-l arate rarilor trecători lemnul de acu, pe jumătate putred, din rariștea pădurii. Cu mulți ani în urmă se afla aici o circumă. Crișmărița era o muiere cu obraz negru ca tăciunele și o chema Tudoroaica. Nu se știe de pe unde se ivise femeia asta cu circumă a-eele. Cei mai mulți știau că venise de undeva pe peste Olt și atîta tot.

Cînd rareori venea în sat să care în pădure, în desaga de pe spinarea măgărușului orb, cite toate de trebuință negoțului, femeile se fereau din calea ei, privind-o de după perdelele ferestrelor. Purta pantaloni ca bărbaiții, fuma tutun tare ca ei și bea la Gogan, la prăvălia din rîspîntii, de se cruceau drumeții.

Altfel era o femeie de treabă. Ba încă privită mai cu atenție era și o muiere frumoasă de mama focului. Avea sprîncene frumos arcuite, ochi mari cu întunecimi de noapte și păr lung, ce-l purta pe spate neîmpletit în cozi. Nelu lui Mandronie era mort de dragul ei Pîrlitul muncea toată ziua la moară, cîrînd saci în spate, și seara, în loc să-și odihnească oasele, se repezea într-un suflet pînă la

tudoroaica

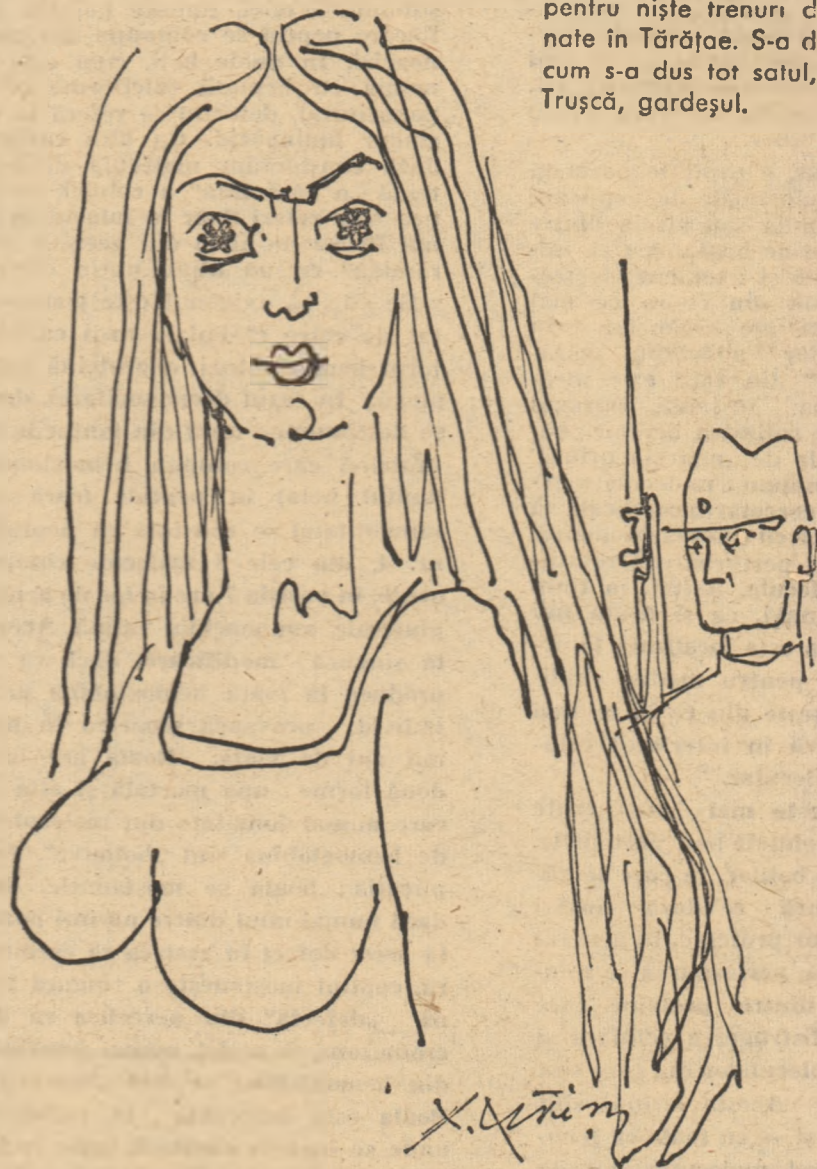
TUDOR BĂRAN-DELAGORJ

Mușa și-i punea Tudoroaicei banii în sîn, pe lingă fițele goale. Se înfilneau acolo, seară de seară, tineri și bătrîni nerușinați din șapte sate din jur cu băneț, mișîndu-și în fel și chip nevestele ca să scape de gura lor. Îi vrăjise necunoscuta care le mîncea avutul.

Oamenii stăpînirii veneau noaptea, pe furiș, la tata, fiindcă se zvonea că lucrurile strînse de circumăriți sînt îngropate în beci noi. Pămîntul umed al beciului era răscolit de casmauă lui Ion Trușcă, gardeșul, care își ciștiga simbria pe o așa muncă de rușine.

Cînd au venit nemții în sat, plutierul Neghină de la postul de jandarmi da tot mai des tircoale casei noastre. Tata își făcea veacul între o chemare și alta la postul de jandarmi, de unde se întorcea tot mai des cu fața umflată de vîntăi. Pe noi, copiii, ne cuprindea groaza de cite ori auzeam pe Braica lătrînd și schelălăind de durerea loviturilor date cu patul puștii. Tata nu ne spunea nicodată de ce-l cheamă acolo. Numai mama ofta și plîngea pe ascuns, cu capul în jos deasupra unei vetre de doage de butoi pe care pîlpiia vilvora unor paie pe jumătate arse. Am fugit plîngînd la mama. Dar patul era gol: sub așternutul cald erau virte mai multe zdrențe ce dădeau la prima vedere contur de om. Lipsea și Nelu, fratele cel mare de la care aflasem pe furiș că tata a venit cu el în casa noastră de undeva, de departe. M-am strîns în mine de frică și am adormit.

Odată, cam pe cînd se crăpa de ziuă, Neghină a venit cu doi nemți și l-au chemat pe tata în beci. M-am strecurat după ei în întunecimea curții. Am văzut pe tata legat cu capul în jos deasupra unei vetre de doage de butoi pe care pîlpiia vilvora unor paie pe jumătate arse. Am fugit plîngînd la mama. Dar patul era gol: sub așternutul cald erau virte mai multe zdrențe ce dădeau la prima vedere contur de om. Lipsea și Nelu, fratele cel mare de la care aflasem pe furiș că tata a venit cu el în casa noastră de undeva, de departe. M-am strîns în mine de frică și am adormit.

Desen de DAN RĂTASU

Dimineața devreme tata m-a sculat, zîmbînd trist, și m-a trimis să păzesc oile. Ne înfilneam aproape tot satul cu vitele în poiană, la Ciocirlan. Femeile vorbeau pe șoptite despre tot felul de întîmplări urite; în noaptea ce trecuse fuseseră omorîți în Jerește doi ofițeri nemți pe cînd se întorceau de la circumă. Zvonurile se încruciau în fel și chip: ba că Tudoroaica ar fi fost legată, ba că îi dăduseră foc circumăii. Adevărul știut de toată lumea era că la circumă din pădure se petreceau tot felul de lucruri. Cătenele nemțești fugeau seară de seară într-acolo ca fluturii atrași de lumina lămpii și se întorceau de fiecare dată mai puțini de cît îi plecau. Se spunea că pe potecile pădurii umblau oameni înarmați care-și slobozeau puștile în burțile doidora de băutură ale nemților iubăreți. Lina lui Stică mai adusesse o vorbă aflată de la un cumnat al ei că femeie mai cinstită decît Tudoroaica nu mai cunoscută județul. Vorbea degeaba Lina — că nici dracului nu-i venea să creadă că... — dar ea îi tot da zor înainte, lăudînd cu foc pe cumnatu-su, ca un om care știe ce zice cînd zice ceva.

Seara următoare a sosit la noi în casă chiar Tudoroaica. A stat înde-

lung de vorbă cu tata pe întuneric apoi s-a strecurat... nu s-a mai auzit de ea. Foarte rar femeile își mai aduceau aminte de vreo întîmplare de la circumă pînă ce deodată zvonurile s-au întetit, din nou. Se zicea tot mai des că Tudoroaica este ascunsă în pădurea din Nani.

Într-o zi din mijlocul verii am văzut-o iarăși pe Tudoroaica. Trecea prin sat legată și... cu pușca tot la ochi, în drum spre școala unde urma să fie judecată pentru niște trenuri de marfă răsturnate în Tărățae. S-a dus și tata acolo, cum s-a dus tot satul, chemat de Ion Trușcă, gardeșul.

Au împușcat-o jandarmii tot în ziua aceea, pe seară, în poiana bisericii, în văzul lumii. Tudoroaica, femeie tînără și frumoasă, mergea ca la plimbare, căutînd din ochi pe cineva. L-a înfilnit pe tata în mulțimea îngrămădită și i-a șoptit o vorbă. Eram alături dar n-am înțeles ce i-a zis. Ghiță Pa-pacior, bătrînul, a pîrîcit în schimb lesne și i-a răspuns cam prea tare, chiar și pentru un surd ca el: „Are să te răzbune, fetițo! Date cu Dumnezeu!”

...A doua zi am... că cineva a omorît la el în casă... ca pe un cîine, pe Nelu lui Mandronie. Știam sigur cine este ucigașul: văzusem pe tata pe cînd se crăpa de ziuă cum venise de undeva cu searea sub braț, spunîndu-i mamei încet: „Să-l ierte Dumnezeu că mare năcătos a mai fost!”

— De ce? i-am strîgat eu, cînd m-am întors cu oile din Ciocirlanul.
— Pentru că ea era fiica mea, copile. De aia!

ALBINA

HORĂ PE SMALȚ

MIHAI
STĂNESCU

Pămînt clădit pe ape, tu matcă de minunl,
cînd leși rotund din flăcări mai limpede răsunl.

Dai glas atîtor lucruri ce ni le-ai aduci grămadă:
ulcioare, blide, oale din vechea ta plămadă,

Cenușă caldă încă — trecutul alor mol,
te regășesc în huma din pumnii noștri grei.

Bătrîni olari din sate, veniți prin lutării,
te duc pe la botezuri, nedei și cununii.

Ca vinul în ucele, din toamna ta mănoasă,
surizl întoideauna cînd stai cu noi la masă.

Și-aud cum rizi cu șopot de lezer și izvor,
făcîndu-l loc lumînli să picure-n ulcior.

Slăvite fie rodul și truda care-l scoate.
Pămînt străbun, ce darnic te-arăți mereu în toate!

CARNET DE SCRITOR

BUCOVINA

Pe pămîntul acesta vin curcubeiele de pretutindenl să soarbă culori la Voroneț și la Sucevița, mănăstiri străvechi, pictate de iscusiți meșteri ai penelului; ierburile sînt dulci ca buzele de domniță; molizii cresc din legendă pe toate obcinile năzuind spre viori și spre cărările înspumate ale Bistriței; fîntînile ascund, în adînc, apă vie; stejarii și tagii, cu umbră pentru căpriori și mistreți, poartă în inimi glasul clopotelor de la Putna, iar vînturile bat cu dor de Rarău și Oușor, cu mireasmă de zmeură coaptă și păstrăv zglobiu.

Pe pămînturile acestea de codri fără sfîrșit, de ape limpezi, cu mari bogății de minereu în subteran, au călcat pașii voievodalii ai lui Dragoș Bogdan, Ștefan cel Mare și Bun. Amintirea lor a rămas vie în legende, în fapte de vitejie și-n cîntorii. Ei au dat țării Moldovei glorie și frumusețe. La Suceava mai dăinuie ruinele glorioasei Curți

domnești în care a răsunat glas de voievozi aprigi și blinde domnițe.

Pe pămîntul acesta s-au născut și au cîntat neîntrecutul lăutar Kir Vindereno și înflăcăratul compozitor Ciprian Porumbescu. Au scris cărți minunate Mihail Sadoveanu și Eusebiu Camilar.

Alături de cinstita măiestrie a vechilor meșteri se așază astăzi măiestria și îndrăzneala meșterilor zilelor noastre. Vechea cetate de scaun a devenit un oraș alb, de-o frumusețe uimitoare: un bloc-turn păstorește porcă piața de mozaic asemănătoare poate pardoselii pe care a călcat Măria Sa Domnul Ștefan — zeci, sute de blocuri luminoase se îndreaptă spre toate zările Sucevei, iar la poalele lor, în Lunca Sucevei, se ridică marele complex de industrializare superioară a lemnului, care a și dat străvechiului oraș o strălucire nebănuită și neașteptată. Și de-aici încolo, din Lunca Sucevei, zările numără nenumărate coșuri și turle industriale: la Rădăuți, la Fălticeni, la Cimpulung, la Vatra Dornei, pe Bistrița în jos, la Leșul Ursului ca și la Iacobeni, pe Moldova în sus, la Fundul Moldovei, adîncul pămîntului își scoate la iveală bogățiile de minereu.

Poți privi de pe înălțimile cutezătoare ale

cetății, ca printr-un caleidoscop vrăjit, cum se culcă soarele în grînele de la Caloîndești și Bosanci, cum pasc vacile florene a e cîmpulungienilor, cum răsar stelele peste țancurile Pietrelor Doamnei și cum se adapă cerbi în apa Moldovei. Simți, privind, mirosul de ciuboșica cucului, al urdei de Volovăț, ca și blînda mireasmă a merelor de Rădăeni. Auzi cîntecul și jocul muntenilor de la Dorna și risul cristalin al copiilor porniți să descopere ni unșii munților și legendelor în expediții pionierești. În frumusețea fără margini a țării românești, Bucovina e un șirag de stele care strălucesc peste păduri și peste ape limpezi, un cîntec răsunînd tulburător din adîncuri de istorie și de zăre, un pămînt pe care tot ce crește și se înalță își trage puterea și viața din dragostea de patrie și de partid.

...Aici curcubeiele vin de pretutindenl să soarbă culori de Voroneț, de Leșul Ursului, de la Marginea neîntrecuților meșteri olari, de frunză, de beton, de amurg și de buciurn. Iar vîntul bate cu glas de frunză și de vînt și cu dor de Rarău și Oușor, cu piscurile mai înalte decît oricînd...

DRAGOȘ VICOL

MOLECULE BOLNAVE

În cunoașterea complexului edificiu al organismului uman, importante progrese înregistrate în ultimele decenii au deplasat nivelul cercetărilor medicale din ce în ce mai profund în adâncurile materiei vii, mereu mai departe de ceea ce se vede cu ochiul liber.

În mod firesc, o evoluție paralelă au avut-o și eforturile de explicare a suferinței unuia sau altuia dintre organele atinse de boală. Astfel, microscopia optică și apoi cea electronică a explicat, din ce în ce mai multe suferințe ale organelor prin lezarea celulelor adevărate „cărămizi biologice” din care este alcătuit, în ultima instanță, întregul organism. Dar calitatea acestor „cărămizi” depinde de „materia primă” din care se compun: moleculele. Aceasta face ca cercetarea medicală să se confunde aici cu chimia biologică, iar boala, cu o perturbare a relațiilor dintre molecule. Astfel, în timp ce pentru bolnavi, ca și acum nui de ani, durerea este localizată la organul bolnav, pentru medic, explicația ei se găsește din ce în ce mai frecvent undeva în interiorul celulei, la nivel molecular.

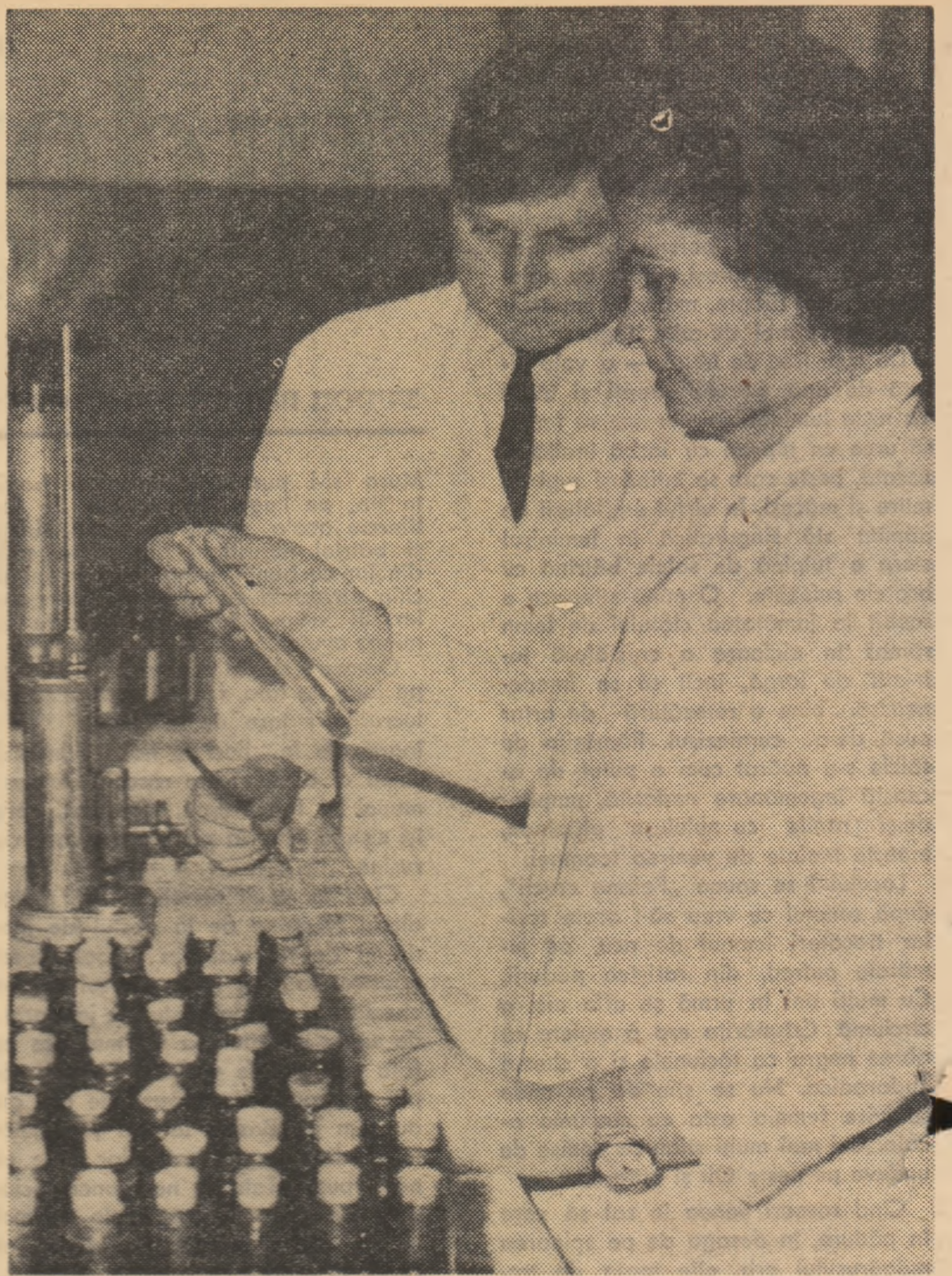
Moleculele cele mai importante care compun celulele sunt proteinele. În majoritatea bolilor, în care se găsește o suferință celulară, însăși structura acestor proteine, în general nu este afectată, perturbarea se referă la relațiile dintre proteine, care duc apoi la distrugerea celulară și desigur, și a moleculelor din care sunt ele construite. Aceste leziuni sunt însă grosolane și — cu toate că fenomenele de nivel molecular pot da înțelegerea îmbolnăvirii în esența ei, boala este a întregii celule.

Există însă și altfel de îmbolnăviri în care însăși moleculele de

proteină au un defect de construcție. Se știe că ele se compun din subunități mici, numite peptide iar fiecare peptid se compune din aminoacizi. În unele boli, cum este anemia cu hematii falciforme (drepanocitoza), defectul se referă la un singur aminoacid. Cu alte cuvinte, dacă considerăm molecula de proteină „o cărămidă” a celei, leziunea s-ar referi doar la înlocuirea unui firicel de nisip din această „cărămidă” cu un altul, puțin diferit.

Se știe că oxigenul este transportat de către globulele roșii cu ajutorul hemoglobinei, o proteină complexă. În cazul drepanocitozei, dacă se descompune unul din lanțurile de proteină care compun hemoglobina (lanțul beta) în peptide (care sunt numerotate) se constată că peptidul nr. 4, din cele 8 molecule componente, în poziția 7 are în loc de acidul glutamic, aminoacidul valină. Această singură modificare, dacă ea se produce la toată hemoglobina unui individ, provoacă moartea în primii ani de viață. Boala are însă două forme: una mortală și alta în care numai jumătate din moleculele de hemoglobină sunt „bolnave”. Explicația: boala se moștenește, dar dacă numai unul dintre părinți poartă acest defect în zestre sa ereditară, copilul moștenește o singură genă „defectă” din perechea sa de cromozomi și, astfel, numai jumătate din hemoglobina sa este „bolnavă”. Boala este frecventă în regiunile unde se încheie căsătorii între rude, ceea ce face să se acumuleze această „mutație patologică” în populație.

Dr. NICOLAE CSAKY
asistent universitar

În laboratorul de vinificație al I.A.S. Odobești se face examenul microbiologic al vinurilor

IPOTEZĂ LA CAUZELE CANCERULUI

Condițiile geografice și climaterice, precum și compoziția apei potabile și a produselor alimentare sunt factorii care au influență asupra formării tumorilor maligne gastrice. Aceasta este părerea oncologului șef, Piotr Hohlov, din R. S. S. Moldovenească.

Împreună cu alți oameni de știință sovietici, el a cercetat numeroase fișe oncologo-epidemiologice și istoricul unor boli canceroase. Medicii au emis, printre altele, ipoteza că în zonele unde apa potabilă conține o cantitate sporită de săruri de magneziu, cancerul gastric apare rar.

P. Hohlov consideră, de asemenea, că alimentația lactată și vegetală, folosirea uleiului vegetal în locul grăsimilor animale la prepararea alimentelor și consumul moderat de vin natural contribuie la prevenirea neoformațiilor maligne gastrice.

CE SA CITIM

CEZĂR

În Editura enciclopedică română a apărut lucrarea profesorului Dumitru Tudor: „Cezar” consacrată uneia din marile figuri ale istoriei antice.

Caius Iulius Caesar, conducător și celebru comandant militar, se întregăză galeriei de personalități impresionante ca: Spartacus, Hanibal, Traian, Decebal, Alexandru Macedon, care au constituit subiectele unor lucrări anterioare, de largă popularizare ale profesorului D. Tudor. În stilul său caracteristic, autorul „atacă” subiectul prin ampla evocare a izvoarelor clasice, îndeosebi scrierile istoricilor și scriitorilor contemporani cu Caesar.

Bogat ilustrată, broșura se va bucura de o largă audiență din partea publicului cititor.

ALBINA 6

REALIZĂRI TEHNICO- ȘTIINȚIFICE ROMÂNEȘTI

INSTALAȚIE INGENIOASĂ

Un grup de cercetători de la Institutul de proiectări de aparataj electronic și instalații de automatizare din București a elaborat un procedeu și o instalație prin care se trimite la un dispecer, datele privind evoluția în timp util a procesului de producție a unui anumit număr de mașini-unelte și de un post de control a calității produselor. Datele sunt memorizate, interpretate și transmise unui centru de calcul în vederea prelucrării ulterioare.

Instalația poate culege și prelucra o foarte mare cantitate de informații extrem de repede și cu cheltuieli foarte reduse în comparație cu cantitatea de informații oferită. Utilizarea unei instalații de acest gen poate să sporească productivitatea muncii de la 15 la 20 la sută.

STUDII DE IMUNOCHEMIE

În cadrul laboratorului experimental al Institutului „Dr. Ion Cantacuzino” din București, un grup de cercetători, format din dr. St. Chișiu, inginerul Feneșer și H. O. Terbancea, au efectuat o serie de cercetări originale care au dus la descoperirea unui element imunochimic comun mai multor specii. E vorba de o lipoproteină care a fost depistată la anumite păsări (gâina, bibilica etc.), cât și la broască, iepure și om.

Aceste cercetări constituie o nouă confirmare a existenței unui strămoș comun la toate aceste specii. În același timp, studiile întreprinse de cercetătorii români reprezintă o valoare practică actuală, contribuind la lămurirea fenomenului de respingere în cazurile hibridării fortuite sau dirijate, în transplantul de țesuturi și organe.

O METODA NOUĂ

Chimistul român P. N. Ștefănescu a brevetat o metodă originală pentru prepararea acidului triindolilacetic, cunoscut de asemenea sub numele de hetero-oxin, substanță folosită ca biostimulant vegetal în agricultură, arboricultură și citicultură. Această metodă se pretează aplicației industriale, fiindcă ea e ușor realizabilă, cuprinde un număr redus de faze, nu cere nici un reactiv costisitor și atinge un randament de 72 la sută.

Luna - certitudini și incertitudini

De la 20 iulie a.c. — dată la care primii pămînteni au pășit pe Lună — n-au trecut nici trei luni de zile. Dar în acest scurt răstimp, omenirea a adunat mai multe date certe despre satelitul nostru natural decît în întreaga sa istorie multi-milenară.

Mostrele de roci lunare aduse pe Pămînt de astronautii Armstrong și Aldrin au permis oamenilor de știință să stabilească cu precizie că solul lunar cuprinde în compoziția sa 58 la sută oxigen, 18 la sută siliciu, 7 la sută aluminiu și alte 60 de elemente chimice printre care fier, nichel, uraniu, thoriu, potasiu și altele. De asemenea, seismograful lăsat pe Lună a furnizat date interesante despre mișcările seismice ce au loc pe Selena.

S-a dovedit, totodată, că solul lunar este destul de solid pentru a permite coborîrea pe el, fără riscuri a unor nave cosmice cu oameni la bord, oricît de grele. S-a lămurit și faptul că pe Lună, cel puțin pînă la adîncimea studiată și în regiunea în care au așezat Armstrong și Aldrin, nu există nici un fel de viață sau urme de apă.

Dacă toate acestea sînt azi o certitudine mai există însă și multe lucruri nelămurite. Nu se cunoaște, de pildă, originea Lunei și nici nu se știe cu precizie dacă materialul de sol lunar analizat este de natură vulcanică ori meteoritică. Mai trebuie studiată încă gravitația lunară care, după

cum se știe, variază destul de mult de la o regiune la alta. Recapitulînd cele de mai sus s-ar putea crede, la prima vedere că și expediția lui Apollo-11 nu ne-a adus prea multe noutăți despre Lună, față de cele pe care le cunoșteam mai înainte pe baza datelor furnizate de stațiile lunare automate sovietice și americane. Și totuși, ceea ce s-a dobîndit în urma acestei expediții este deosebit de mult și important. E de ajuns, bunăoară, să menționăm și numai faptul că a fost înlăturată teama că omul ajuns pe Lună ar putea fi înghițit de solul lunar ori că ar putea fi contaminat de unele viețuitoare necunoscute, creîndu-se astfel certitudinea că pămîntenii pot așeză pe Lună și să se reîntoarcă pe Pămînt, amplasarea cunoștințelor dobîndite este fără îndoială mare.

Și dacă au mai rămas încă destule lucruri neclarificate, există certitudinea că mintea iscusită a omului le va lămuri și pe acestea într-un viitor mai mult sau mai puțin îndepărtat. Viitoarele expediții lunare ca și prezența oamenilor de știință pe Lună vor permite să se analizeze mai temeinic diversele fenomene de pe astrul lunar.

PE MERIDIANELE GLOBULUI

Patrioți sudvietnamezi în timpul unui recent atac

lor pe care le-au rostit probleme privind dezarmarea și securitatea europeană, războiul din Vietnam, situația precară din Orientul Mijlociu ș. a. Deși extrem de diverse, tezele și ideile exprimate au scos totuși în evidență unele trăsături comune majorității discursurilor pronunțate. Astfel, numeroși vorbitori au subliniat faptul că istoria umanității ne oferă suficiente exemple concludente când folosirea forței în relațiile dintre state s-a soldat cu eșecuri totale. În acest context, mulți delegați s-au referit la situația din Vietnam, omagiiind în același timp lupta poporului vietnamez care a dat și războiul de un eroism legendar în rezistența sa împotriva agresiunii.

Ministrul de externe al Indiei, Dinesh Singh, a evidențiat necesitatea respectării prevederilor fundamentale ale Cartei O.N.U., singura cale de conduită acceptată în relațiile dintre membrii comunității internaționale a națiunilor independente, suverane și egale în drepturi. Cei mai mulți delegați au demonstrat necesitatea perfecționării metodelor pașnice de rezolvare a conflictelor, manifestării unei flexibilități și stăruinți în găsirea și aplicarea celor mai juste soluții adecvate intereselor vitale ale tuturor părților.

În cursul săptămânii trecute a luat cuvântul în ședința plenară și șeful delegației române la sesiunea O.N.U., ministrul de externe, Corneliu Mănescu. Exprimând poziția țării noastre față de principalele probleme internaționale contemporane, discursul reprezentantului român a fost apreciat de cercurile diplomatice și ziaristice de la O.N.U. ca fiind pătruns de responsabilitate și realism. „Deși țara noastră, remarca un delegat asiatic, România se pronunță limpede, cu curajul pe care ți-l dă conștiința adevărului și justiției propriilor poziții, asupra tuturor problemelor majore internaționale, pe baza ideii interconexiunii acestora și interdependenței politicii statelor pe planul relațiilor externe”.

Membri ai delegațiilor Austriei, Finlandei, Danemarcei și ale altor state europene au subliniat că discursul ministrului român a abordat în detaliu „problemele europene”, apreciind totodată faptul că ideile expuse vor influența pozitiv asupra desfășurării unui dialog intereuropean. Nu a fost trecut cu vederea propunerea secretarului general al O.N.U., U Thant, ca cel de-al doilea deceniu al dezvoltării 1970—1980 să fie însoțit în paralel de un deceniu al dezarmării.

Anglia și Piața Comună

Inercările Marii Britanii de a intra în Comunitatea Economică Europeană — Piața Comună — sînt mai vechi, dar ele s-au izbit, vreme îndelungată, de veto-ul francez. Se pare, însă, că prin plecarea de la putere a generalului De Gaulle și Franța ar fi devenit ceva mai receptivă la aceste cereri. Șansele Angliei de a intra în Piața Comună sînt acum mai mari ca oricînd. Numai că, pe măsura ce aceste șanse cresc pe plan extern în Anglia sporește tot mai mult numărul acelor care se opun ca Marea Britanie să facă acest pas. Entuziasmul este în descreștere chiar în rândurile laburiștilor aflați la putere. Acest lucru a reeșit clar și cu prilejul recentei conferințe laburiste de la Brighton, în cadrul căreia numeroși delegați s-au pronunțat împotriva aderării Angliei la Piața Comună.

Cauzele care determină această stare de lucruri sînt, în primul rînd, de ordin economic. Statisticile arată, bunăoară, că prin intrarea Angliei în Piața Comună ar pierde cel puțin 800—900 de milioane de lire sterline. Prețurile pe piața internă, și mai ales cele ale produselor agro-alimentare ar spori cu 10—14 la sută. Aceasta ar lovi mai ales în muncitorii cu salarii mici și în pensionarii care ar fi nevoiți să cheltuiască mai mult decît în prezent pentru procurarea de alimente.

Dacă la aceste dificultăți de ordin economic se adaugă și cele de ordin politic sînt de înțeles rezervele mari ce se manifestă astăzi în Anglia împotriva aderării acesteia la Piața Comună.

Lupta dintre prizonanții aderării și cei ce se pronunță împotriva ei continuă. Rezultatul nu se poate prevedea încă. Numai viitorul, mai mult sau mai puțin îndepărtat, ne va arăta în ce măsură va triumfa unul sau altul din punctele de vedere exprimate în prezent.

S. L.

Săptămîna internațională

A XX-a aniversare
a proclamării
R. D. Germane

La 7 octombrie s-au împlinit 20 de ani de la proclamarea Republicii Democratice Germane — primul stat al muncitorilor și țărănilor pe pămînt german. Eveniment de o deosebită însemnătate istorică, crearea R. D. Germane a marcat realizarea aspirațiilor celor mai puternice forțe progresiste ale poporului german, în frunte cu comunistii, în lupta lor împotriva hitlerismului, pentru idealurile libertății, democrației, păcii și progresului.

Deși s-au scurs doar două decenii de-atunci, pentru statul socialist german această perioadă a însemnat o întreagă epocă de adînci prefaceri în toate sectoarele de activitate. Sînt cunoscute realizările dobîndite de oamenii muncii din R. D. Germană în lupta pentru înlăturarea urmărilor nefastului război, pentru dezvoltarea economiei și culturii patriei lor socialiste. În prezent, industria R. D. Germane realizează în numai 10 luni o producție echivalentă cu cea a întregii Germanii capitaliste în tot cursul anului 1936. S-au construit în aceste două decenii importante obiective economice, s-a creat o puternică bază metalurgică proprie,

s-au petrecut profunde transformări în viața orașelor și satelor. În perioada 1950—1969 venitul național a crescut de trei ori și jumătate.

Și agricultura a cunoscut o dezvoltare continuă. A crescut producția agricolă, înzestrarea tehnică a agriculturii, fertilitatea solului, au sporit cadrele de specialiști etc. Vom aminti în această privință doar faptul că, față de 1950, în prezent numărul tractoarelor folosite în agricultură a crescut de patru ori.

Între România și R. D. Germană s-au statornicit relații multilaterale de prietenie și colaborare pe plan politic, economic, tehnico-științific, cultural. Partidul și guvernul nostru, punînd în centrul politicii lor externe dezvoltarea prieteniei cu toate țările socialiste, întărirea unității sistemului mondial socialist, se pronunță și acționează pentru continuarea extinderii a acestor relații, în conformitate cu normele ce trebuie să călăuzească relațiile dintre țările socialiste.

Lucrările Adunării Generale a O.N.U.

Dezbaterile politice din plenara Adunării Generale a O.N.U. s-au încheiat. În cursul dezbaterilor, vorbitorii au pus în centrul discursurilor

În sudul Asiei, pe un teritoriu vast cuprins între Pakistan, Afganistan, R. P. Chineză, Nepal, Birmania și Oceanul Indian, se află India, una dintre țările cu cea mai veche civilizație din lume. Suprafața ei este de 4.784.136 km.p. Pe acest vast teritoriu, pe care se găsesc trei regiuni naturale: regiunea munților înalți (o parte din munții Himalaia, KATEKORUM etc.), CIMPANIA INDO-GANGETICA ȘI PODIȘUL DECAN, trăiește o populație de aproape 514 milioane de locuitori, care vorbesc numeroase limbi (hindi, urdu, bengali, telugu, engleză și altele). Ca număr de locuitori, India este a doua țară din lume după R.P.Chineză care are peste 720 milioane de locuitori. Capitala țării este orașul New Delhi cu aproape 3 milioane de locuitori. Din 1950 India este Republică Federală în componența căreia intră 17 state și 11 teritorii administrative. Limbile de stat sînt: hindi și engleză, iar moneda națională este rupia.

Bogățiile naturale ale Indiei sînt numeroase. Aici cresc întinse păduri cu lemn de esență prețioasă, curg riuri și fluviu mari, care constituie o puternică bază hidroenergetică. Flora și fauna sînt numeroase și variate. În subsolul țării se află mari zăcăminte de fier de calitate superioară, mangan,

cărbuni, mică, bauxită, petrol și altele.

În istoria sa multimilenară, India a cunoscut numeroase cotropiri străine, începînd cu cea, a macedonenilor de pe timpul lui Alexandru Macedon (secolul IV î.e.n.), cu hunii (secolul III e.n.), în veacurile următoare, pe teritoriul Indiei au pătruns apoi numeroase popoare islamice, perșii, afganii și în fine englezii, care pe la mijlocul veacului trecut au ajuns să pună stăpînire pe aproape întreg teritoriul Indiei.

La 15 august 1947, cînd și-a cîștigat independența de stat. India a moștenit de la colonialiștii englezi o grea situație economică. Industria era foarte slab dezvoltată. Agricultură era rudimentară, majoritatea pămîntului aflîndu-se în stăpînire a unor mari moșieri. În țară existau foarte puține școli, spitale și alte instituții de cultură și sociale. În cei 22 de ani scurși de la cîștigarea independenței, în India s-a construit o serie de obiective industriale importante: combinatul siderurgic de la Bhilal, marea rafinărie de petrol de la Gauhati, ridi-

INDIA

cată cu sprijinul țării noastre, o serie de uzine metalurgice de aluminiu etc. Sînt în construcție alte numeroase obiective industriale importante printre care și două centrale electronucleare cu o putere instalată de 580 M.W. Principalele ramuri ale industriei sînt industria textilă și cea alimentară. India, bunăoară, ocupă locul al doilea în lumea

capitalistă în prelucrarea bumbacului. A crescut mult în ultimii ani ponderea sectorului de stat. În același timp s-au dezvoltat însă și monopolurile autohtone. Capitalul străin ocupă încă poziții importante în economia indiană, mai ales în industrie, bănci etc. În industrie lucrează circa 20 la sută din populația activă.

Agricultura este ramura principală a economiei indiene. Aci lucrează peste 70 la sută din populația activă. Se cultivă: orez, mei, grâu, porumb, ceai, trestie de zahăr. Se

cresc bovine, caprine, ovine, cămile și elefanți domestici. Cu toate măsurile luate de guvernul central pentru sporirea producției agricole, aceasta este încă destul de scăzută, neputînd asigura nici chiar nevoile interne.

India promovează o politică de pace și bună înțelegere cu toate popoarele lumii. Ea nu face parte din nici un fel de bloc militar.

Între țara noastră și India există bune relații politice și economice. Aceste relații ca și prietenia dintre popoarele române și cele indiene se vor adînci și mai mult în urma vizitei pe care o va face în India între 13-18 octombrie a.c. președintele Consiliului de Stat al Republicii Socialiste România, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al partidului nostru. Această vizită este o mărturie grăitoare a politicii de pace, bună înțelegere și colaborare cu toate popoarele lumii, indiferent de orînduirea socială, promovată de partidul și guvernul nostru, în scopul asigurării unei păci trainice în lume.

S. LAZAR

Vedere din Bombay

ÎN LOC DE REPORTAJ PE... POZITIV

In ultimele zile ale lui septembrie m-am urcat într-o mașină de ocazie care gonea cu o sută la oră.
— Mai încet, măi frate! Zău, n-am nici o grabă...
— Am eu. Iar dumneata, când te-ai urcat în mașină, spuneai că ești grăbit să scrii nu știu ce reportaj.
— Pină-n seară am timp să număr și știuleții de porumb... Mai încet, omule. Te pomenești că-n locul reportajului despre recoltat îți scriu dumitale vreun necrolog...
Mă trecuseră toate nădușelile, când am văzut zburînd pe lîncă noi tăblița salvatoare: MOVILIȚA. (Pu-

tea fi la fel de bine Roșiori sau Vlașinu).
— Oprește acolo, la sediul C.A.P.-ului! Pină-n seară e gata și reportajul...
N-a fost să fie așa. Reportaj despre recoltat și semănat n-am scris pentru că oricite variante am încercat, nici una n-a mers. Nu din vina mea, vă asigur! Eu aveam gata pregătite introducerea, mijlocul cu puncte, puncte pentru nume și cifre și făcusem și o încheiere. Ascultați o mostră de introducere: „Foșnesc lanurile de porumb uscat. E vîntul care se zbenguie printre cocenii fără știuleți. S-au cules porumburile și magaziele

ceapeului rid cu boabe galbene la soare...“ E, ce ziceți?... Și tot așa, și tot așa, și tot așa, ar fi ieșit un reportaj de cinste și pe... pozitiv. Dar n-am avut parte în ziua aceea; a trebuit să merg la Greaca și la Ogrezeni ca să-mi pot folosi introducerea aceasta grozavă! De negativ să se ocupe umoriștii, asta e piinea lor! Cei de la Movilița și de la Roșiori țin cu umoriștii... Mi-am dat seama de asta de cum le-am pășit pragul... Ei m-au făcut umorist.

— Bună ziua, eu sînt inginer agronom aci.
— De ce „aci“?... Aha! Adică... aci, în birouașta ăsta! Cum stați cu recoltatul porumbului, cu semănatul orzului, cu pregătirea terenului pentru griu?
— Stăm, stăm!
— Asta cam așa e, sare la vorbă un cooperator fără treabă pe-acolo (și erau mai mulți d-ăștia). Stăm, stăm. Stă și porumbul pe cîmp și sămința-n hambare...
E limpede. Și asta ține cu umoriștii. Ia să-l caut eu pe tovarășul președinte...
— Ehe! E greu de găsit astăzi. E plecat cu probleme importante într-o comună mai depărtată.
— În plină campanie?
— N-ai înțeles. Nu în campanie, într-o comună!
— Și porumbul și orzul și griul și... reportajul meu pe pozitiv? Ori... îi scrii dumneata, tovarășe inginer, că te văd scriînd?
— Tot despre porumb și orz și griu scriu. Scriu cum stăm cu ele.
— Păi, e simplu! Dumneata stai aci, președintele în probleme importante, porumbul pe cîmp, cooperatoarii... care pe cîmp, care acasă, iar reportajul meu pe pozitiv stă la... pămînt!
M-am dus pe cîmp. Foșneau lanurile de porumb uscat. Foșneau să-racele, că de ce să nu foșnească... Mii-ne, poimiine le cad dinții știuleților și vine iarna și!...

FAPTĂ ȘI RASPLATA

DELEGAȚIE ÎN ALB

Dacă aveți nevoie de o delegație în alb duceți-vă la cooperativa agricolă de producție din Jupa. Acolo se găsește la discreție și se pare că la îndemîna oricui. Așa se explică faptul că Ioan Mezinca și-a făcut rost de o delegație și a completat-o după pofta inimii sau, mai bine zis, a buzunarului. Și a devenit reprezentant al unității agricole respective, trimis să comercializeze mătură pe piața Timișoarei. Numai că măturile erau personale și de aceea tot personalul a fost măturat din piață. Descoperindu-se falsul i s-au întocmit acte în regulă.

ÎN GARĂ

Acțiunea s-a petrecut la ora 4 dimineața în gara Vaslui.
Pe cînd Ioan Leonte din comuna Gîrceni aștepta trenul, s-au găsit doi binevoitori care să-l ușureze de portofel. După ce Ion Radu i l-a sustras din buzunar, l-a pasat imediat acolitului său, Emil Onofrej.
Prin intervenția operativă a lucrătorului de la postul de miliție T.F. cei doi „confrați” au fost reținuți. În loc de bani vor căpăta ani.

PRINS CU MIȚA-N SAC

Marin Radu — șef de atelaj la C.A.P. Oarja (județul Argeș) trebuia să transporte saci goi de la magazie la cîmp. Numai că în sacii pe care îi lua de la magazie mai uita și niscaiva griu. Ce-i drept, la cîmp ajungea cu sacii goi. Avea grijă să treacă pe acasă ca să-i deșerte.
În timp ce efectua conștiincios un transport a fost prins cu griul în sac. Erau 85 de kilograme.
A vrut să mînnice din piinea conșătenilor dar acum i-a rămas în git.

NĂRAV

Furtașagurile i-au adus lui Vasile Rus din Botiza-Maramureș zece condamnări, adică peste 20 de ani de închisoare. Lui Rus i se potrivește însă zicala cu „năravul din fire...” pentru că recent a fost surprins la restaurantul din Dragomirești, pe cînd încerca să sustragă chimirul unui cetățean.
Spre lecuire a mai primit o condamnare de 6 ani.

FILM CU COMPLETARE

Responsabila cinematografului „I Mai” din Comănești — Elena Clănetaru Prigoană și casiera Elena Moroșanu au vîndut în mod ilegal bilete de intrare, însușindu-și suma realizată din încasări. Și au reușit să „opereze” 88.234 lei. Fiind „filmate” a intervenit o „defecțiune tehnică” ce va dura — conform sentinței tribunalului județean Bacău — vreo 12 ani. Drept „completare” au fost obligate să restituie sumele sustrate.

BIBLIOTECA DIN MALU-SPART

Ghici, ghicitoarea mea!
Ce nu e și-a fost cîndva?
Ce e încă și nu e?
Ce-a murit și pîlpie?

Ce există (fără știre)
...Lipsind cu desăvîrșire?
Dă lumină, dă putere,
D-ai ascunsă prin unghere;
Stă-n dulapuri, prăfuită
Și de nimenea cinstită!
Stă sub lacăt, prohibită
Și de nimenea... citită!

LA ȘOLDANU

— Meștem la cîmîntul cultural?
— Păi, mi-ai promis o seară plăcută.

Desen de F. GRONSKI

FLORICA MARIN

LA VIE

UN MOTOCICLIST
La cules de struguri
A venit și el.
Cică-l pasionează
Soiul M-Ottonei.

UN ACTIVIST CULTURAL
Criticat într-una
De monotonie,
Are activitatea
În sfîrșit, mai... vie.

O BIRFIȚOARE

— Văd că se ferește,
Pare cam timidă...
— Păi se pregătește:
Gustă... aguridă.

DOREL ȘORA

UMOR ENGLEZ

Un cerșetor orb: —
Îl cunoști pe domnul
care ți-a dat acum un
penny?
Celălalt orb: —
Numai din vedere.

— Nu pot să o fac
pe soția mea să se
culce înainte de ora
3 dimineața!

— Ora 3? Și ce face
pină la o oră așa
tîrzie?

— Mă așteaptă pe
mine să vin acasă.

Cînd Columb a debarcat în America, un grup de indieni, care l-au văzut primii, au exclamat:
— Tu ești Cristofor Columb?
— Da, răspuse el.
— În fine sîntem descoperiți!

— Ce părere aveți
despre pictura mea?
— Grozavă! Unul
din aceste ouă ochiuri, era atît de natural, încît aproape că mi-a făcut foame.
— Doamne!... Ochiuri?... dar acesta era un apus de soare.

Între prieteni la o cafea, se spun glume, ghicitori. O tinăra doamnă întrebă: — Cine poate să-mi spună cinci zile ale săptămîinii, în afară de luni, marți, miercuri, joi, vineri, sîmbătă și duminică?
Toată lumea tace contrariată. Un bătrîn glumeț, răspunse: „astăzi, ieri, altăieri, miine și poi-miine”.

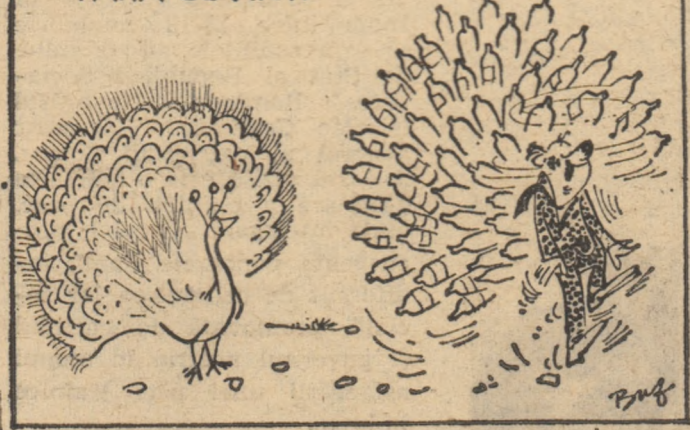
Culese de
ALEC VALENTIN

AUTUMNALE

TOAMNA: Onomastica flăcăilor... tomnatic.
MURĂTURI: Arhivă... legumicolă.
PARDESIU: Palton cu obrazul... subțire.
MUST: Vin... minor.
VIN: Must... senior.
BULION: Roșii... post-mortem.
BĂTĂTURI: Buletin meteorologic la... purtător.
TUSEA: Claxonul... răcelii.
PLOAIE: Apă cu capul în... nori.

TITI GHEORGHIU

FĂRĂ CUVINTE

Desen de ZAHARIA BUZEA

Folclor vilcean

„Privighetori din alte zări vin doina să ne-asculte”. Noi însă ascultăm prea rar la televizor bogăția autentică a folclorului românesc. De curînd s-a luat inițiativa de a se înfățișa nestematele diferitelor zone folclorice.

La debutul său, emisiunea „De la strămoși pentru nepoți”, ne-a prezentat balade și obiceiuri specifice vilcene. În prim plan l-am revăzut pe învățătorul septuagenar Gheorghe Bobei — pasionat culegător de folclor, dirijor timp de zece ani al corului din Bărbătești. Reușita emisiunii au

asigurat-o secvențele filmate după diferite obiceiuri și păcat că s-a tras cortina prea brusc, fără un final corespunzător, pe măsura conținutului.

Ni s-a promis că emisiunea „De la strămoși pentru nepoți” va deveni o rubrică însă faptul că nu i s-a specificat frecvența ne dă dreptul să fim sceptici. Mai ales că în privința unor rubrici decedate în fașă televiziunea are experiență. Am dori să nu o valorifice pe seama acestei mult așteptate și prețioase emisiuni folclorice.